

Projekt z klasą 

e-book



PROJEKT EDUKACYJNY

Dobra komunikacja oszczędza czas



Sprawdzone sposoby
komunikacji z uczniem

PROJEKT EDUKACYJNY

komunikacja i planowanie

Kiedy realizujemy z młodzieżą projekty, najważniejsze jest odpowiedzieć sobie na pytanie: Po co je robimy?

● Aby ożywić życie szkoły

Cele projektu będą musiały wtedy być zgodne z zadaniami placówki, często wyznaczonymi dużo wcześniej lub wynikającymi z kalendarza. Uczniowie będą w takiej sytuacji wykonawcami zadania typu akademie, wieczornice, spotkanie z gościem itp. Wpływ uczniów na wybór tematu jest wtedy niewielki. Jako realizatorzy mogą zaangażować swój potencjał i talent, ale nie biorą odpowiedzialności za ewentualne błędy, bo przecież akademie czy konferencje musi się udać.

● Aby zrealizować wymagania programowe (obowiązkowy projekt gimnazjalny)

Taka sytuacja jest trudniejsza niż w pierwszym przypadku, ponieważ może się zdarzyć, że ani uczniowie, ani nauczyciele nie będą zainteresowani realizacją zadania i stanie się ono „sztuką dla sztuki”.

● Aby rozwijać samodzielność ucznia

Taka sytuacja jest najbardziej komfortowa dla obu stron. Uczniowie mają wtedy dużą dowolność, jeśli chodzi o wybór tematu i sposób wykonania pracy, a zadaniem nauczyciela jest „tylko” wspieranie kolejnych kroków realizacji oraz kontrolowanie dotrzymywania terminów. Jaki jest zatem kłopot związany z realizacją takie-

go samodzielnego projektu? Trudność wynika z konieczności zaufania uczniom i zgodzenia się na ich propozycje.

Realizowałam z uczniami gimnazjum projekty w ramach autorskiego programu „Podstawy komunikowania się”, a w liceum w ramach autorskiej realizacji przedmiotu „Podstawy przedsiębiorczości”. Jedynym moim celem takich przedsięwzięć było zmotywowanie młodych ludzi do samodzielnego działania. Ich cele były również bardzo konkretne: podniesienie oceny końcowej o jedną do góry. Udało się nam! Ci młodzi ludzie wykonali ponad sto projektów, a ja z potknięć i kłopotów w ich realizacji wyciągnęłam następujące wnioski:

Zachęcałam uczniów do realizacji projektów, proponując podniesienie oceny końcowej o jedną. Taka propozycja była dla jednych wystarczająca ze względu na zwyczajnie szkolną motywację. Inni byli ciekawi zasad i dopiero mój entuzjazm wykazywany podczas kolejnych zachęcających pogadanek ich przekonał. Sporo czasu zajmowało wspólne analizowanie

przedstawianych planów działania. Uczniowie nie mają za dużo doświadczenia w planowaniu i często zdarzało się, że są nieprecyzyjni w określaniu potrzeb i efektów. W klasach licealnych ułatwieniem było wyjaśnienie teorii SMART dotyczącej wyznaczania celów, natomiast z gimnazjalistami każdorazowo po przeczytaniu planu uzgadnialiśmy szczegóły. Jeśli ten etap

projektu był niewystarczająco dopracowany, to brak precyzji generował problemy podczas wyciągania wniosków. Wnioski były zapisywane w sprawozdaniu podsumowującym projekt. Podczas rozmów z uczniami szczególnie podkreślałam, że KAŻDY projekt – nawet niezrealizowany – czegoś nas uczy.

Przykład

Uczniowie gimnazjum zaplanowali pracę na rzecz schroniska dla zwierząt. Chcieli sprzątać i wyprowadzać psy podczas ferii. Okazało się, że są zbyt młodzi i nie mogą samodzielnie wykonywać takich zadań na terenie schroniska. Wniosek? Konieczne jest poznanie zasad formalnych dotyczących pracy wolontariuszy. Ponieważ ich entuzjazm nie osłabł, zrealizowali inny projekt: pozbierali wśród rodziny i znajomych stare koce i kołdry na postania dla zwierząt. Do tego nie potrzebowali spełniać żadnych warunków formalnych.

Czasami uczniowie mieli nowe pomysły i podczas dyżuru czy przerwy zadawali zaskakujące pytania. Taki kontakt był ważny i wartościowy, pod warunkiem, że były zapisywane wszystkie nowe ustalenia. W takiej sytuacji zadaniem ucznia było zapisanie (swoimi słowami) pytania/problemu, który omawiamy, a pod koniec

rozmowy także naszych ustaleń. Po zakończeniu rozmowy odczytujemy zapiski i jeśli są dla nas jasne i jednoznaczne, to zostają dołączone do planu działania.

Jeśli nie zapamiętałam dokładnie jakiejś modyfikacji albo uczeń zapamiętał coś inaczej niż

ja, wtedy rodziły się nieporozumienia podczas ewaluacji i wyciągania wniosków. Dopytywałam o sprawy, które były już nieaktualne, i czasami trochę się wstydziłam, bo uczeń mógł pomyśleć, że jego praca nie jest dla mnie ważna. Była ważna! Tyle że jednocześnie zajmowałam się wieloma projektami.

Przykład

Dwuosobowy zespół zaplanował przygotowanie i przeprowadzenie zajęć w świetlicy środowiskowej dla małych dzieci w swojej dzielnicy. W trakcie przygotowań rozmawialiśmy wielokrotnie, ponieważ okazało się, że potrzeby świetlicy są inne – była potrzeba pomagania w nauce i pomocy opiekuńczej podczas wyjść do parku czy na plac zabaw, a mniej organizowania dodatkowych imprez/zajęć. Ostatecznie, nie zapisując na bieżąco kolejnych zmian, nie pamiętałam, co grupa będzie robić w świetlicy, i bardzo zaskoczyło mnie sprawozdanie, z którego dowiedziałam się, że pięciosobowy zespół zorganizował dla dzieci spotkanie z Mikołajem i przez kilka miesięcy przygotowywał z nimi kartki pocztowe sprzedawane podczas przedświątecznego festynu. Samo działanie nauczyło młodych ludzi bardzo wiele i efekt był świetny. Dlaczego zatem brak zapisków był problemem? Dlatego że trzy dodatkowe osoby nie kontaktowały się ze mną wcześniej, mogło więc się tak stać, że tak naprawdę nie angażowały się w działania i wykorzystały pracę kolegów



3

ZAPLANUJ CZAS I SPOSÓB PREZENTACJI EFEKTÓW PRACY UCZNIÓW

Tylko kilka razy wystawa posterów podsumowujących projekty opuściła pracownię przedsięwzięcia i zawisła w Urzędzie Miejskim w Gliwicach. Teraz, po latach, trochę tego żałuję, bo przy dość powszechnym narzekaniu na niską aktywność społeczną młodych ludzi syste-

matyczne prezentacje efektów byłyby pięknym dowodem, że młodzi są aktywni, tylko potrzebują pretekstu i sprzyjających warunków. Zdjęcia, opisy, prezentacje i nagrania są oczywiście różnej jakości, ale przecież przygotowanie ekspozycji może być propozycją dla uczniów,

którzy ze względu na mniejszą kreatywność lub temperament bardziej wolą pracę z rzeczami niż z ludźmi. Na projekty skierowane na istoty ożywione może być jeszcze czas w trakcie dalszej współpracy.

4

PAMIĘTAJ, TO JEST PROJEKT KONKRETNYCH UCZNIÓW, A NIE TWÓJ

Z pamiętaniem o tym, że to uczniowie uczą się samodzielności, a nie ja popisuję się przed nimi swoim doświadczeniem, miałam problem zwłaszcza na początku pracy w szkole. Teraz rozumiem, że ciągle podpowiadanie, korygowanie, poprawianie wynikało z lęku. Wiemy, że w szkolnej rzeczywistości za działania uczniów odpowiadają nauczyciele. Jeśli nie uda im się

zrealizować czegoś, co zaproponowali, może to być interpretowane jako nieudolność nauczyciela opiekującego się zespołem. A przecież nieudane działania uczą nas, jeśli tylko wyciągniemy z nich wnioski. Bez oceny, a bardziej z zainteresowaniem, co można następnym razem zrobić inaczej. Uczymy się na błędach, ale jeśli obawiamy się nieudanych prób, nieutra-

fionych pomysłów, porażek, bo może podkopią naszą samoocenę, to zaczynamy korygować działania młodych ludzi, sądząc (często zupełnie słusznie), że jakiś pomysł nie może być zrealizowany. Ale ich pomyłki są dla nich świetną nauką! Pozwólmy się naszym uczniom mylić i wyciągać wnioski. Bez oceniania. Gdzieś przecież muszą nabierać doświadczenia.

5

BĄDŹ ELASTYCZNY W USTALANIU ZASAD REALIZACJI PROJEKTU

Zasady realizowania projektu musiałam mieć przemyślane z góry. Zarówno uczniowie

gimnazjum, jak i liceum otrzymywali ksero z proponowanymi podstawowymi regułami po

to, aby mogli sobie przemyśleć propozycję i mieć jasność, móc zacząć o propozycji myśleć.

WZÓR ZGŁOSZENIA PROJEKTU – DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM

Aby uzyskać ocenę „bardzo dobrą”, należy zrealizować projekt, współdziałając w 2–5-osobowej grupie. Plan projektu i skład grupy trzeba przekazać nauczycielowi do końca października 20XX roku. Wykonanie projektu należy zakończyć do dnia klasyfikacji – wystawiania ocen. Sprawozdanie w postaci plakatu lub prezentacji multimedialnej należy oddać nauczycielowi do klasyfikacji – wystawiania ocen.

Nazwa grupy:	
Skład grupy:	
Plan projektu:	
• Co chcemy zrobić? (krótki opis)	
• Kiedy chcemy to zrobić? (kiedy zaczniemy, do kiedy skończymy)	
• Dla kogo chcemy to zrobić? (kto się ucieszy)	
• Jak będzie wyglądał efekt końcowy działania? (co chcemy zobaczyć po zakończeniu – najlepszy efekt, jaki sobie wyobrażamy)	

WZÓR ZGŁOSZENIA PROJEKTU – DLA UCZNIÓW LICEUM

Cel działania <i>Bardzo ważne jest uzasadnienie (poprzez wskazanie celów, które zamierzasz osiągnąć) dokonanego wyboru. Proszę (właśnie w tym miejscu) przekonać mnie, że działanie wprowadza zmianę, jest drogą do zdobycia przez Ciebie doświadczeń życiowych, wymaga od Ciebie wszechstronnej współpracy z otoczeniem.</i>	
Scenariusz działania <i>Kolejne kroki wraz z datami (proponowanymi i przewidywanymi)</i>	
Kosztorys (budżet) <i>Co? za ile? skąd pieniądze? (sposoby uzyskania, proponowane źródła, sponsorzy – negocjacje ze sponsorami są bardzo ważną umiejętnością!)</i>	
Potrzeby osobowe, rzeczowe <i>Uzupełnienie scenariusza o rzeczy i ludzi</i>	
Przewidywane trudności <i>Wszelkie przeszkody, z których wystąpieniem się liczysz (nie chodzi o martwienie się na zapas, tylko przewidywanie!)</i>	

Zaproponowane zasady były ramą, w którą wpisywali się uczniowie ze swoimi pomysłami. Ich propozycje były zaskakujące: zaproszenie do realizacji projektu osób spoza klasy, zwiększenie liczby realizatorów uzasadnione wieloma etapami projektu.

PODSUMOWUJĄC:

Dobre planowanie i komunikacja pozwalają oszczędzić wiele czasu podczas realizacji projektu. A kiedy już młodzi ludzie zaczną działać, to ilość ich pomysłów jest niesamowicie duża. Jeśli zatem potrafimy czerpać energię z entuzjazmu i zadziwienia młodych, to realizując projekty uczniowskie, otrzymamy jej tak wiele, że nie grozi nam wypalenie zawodowe. To jest zwyczajnie ciekawe. Polecam!



Autorką artykułu jest Barbara Podgórska - trenerka biznesu i edukacji, coach, psycholożka, biolożka, terapeutka poznawczo-behawioralna. Pracownik dydaktyczny SWPS we Wrocławiu. Ekspertka do spraw innowacji w edukacji w ramach „Jednostki Zarządzająca Regionalnym Systemem Innowacji w województwie śląskim” (wrzesień 2006 r.)

Nauczycielka dyplomowana z 20 letnim stażem, która podczas realizacji autorskich zajęć z podstaw przedsiębiorczości i komunikowania się zrealizowała z uczniami ponad 100 projektów skierowanych na lokalne społeczności.

Członkini Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Polskiego Towarzystwa Terapii Poznawczo Behawioralnej i Polskiego Towarzystwa Trenerów Biznesu. Specjalizuje się w szkoleniach z zakresu komunikowania się, rozwijania pozytywnej samooceny, współpracy w zespole, zarządzaniu konfliktem, asertywności, wpływu perspektywy postrzegania czasu na proces motywacyjny, mechanizmów analizy transakcyjnej w organizacji, edukacji konsumenckiej.

Projekt z klasą 

Ogólnopolski konkurs na NAJCIEKAWSZY PROJEKT EDUKACYJNY

Zdobądź tytuł
PROJEKTanta
edukacji!

WYGRAJ NAWET
4000 zł
na swój projekt!

Dowiedz się więcej na
www.projektzklasa.pl



**DOWIEDZ SIĘ JAK ZWIĘKSZYĆ
SWOJĄ SZANSĘ NA WYGRANĄ!**

POBIERZ **BEZPŁATNIE** PORADNIK
O PROJEKCIE EDUKACYJNYM
NA WWW.PROJEKTZKLASA.PL/PORADNIK

**nowa
era**

Nagrody w konkursie

Projekt z klasą



Nawet **4000 zł** na realizację projektu



**10 grantów
po 2000 zł każdy**

przyznawane przez
internautów podczas
głosowania on-line



**10 grantów
po 2000 zł każdy**

przyznawane przez
Komisję Konkursową
Nowej Ery

**Każda drużyna może zdobyć
aż 4000 zł!**

Pozostałe nagrody to:



Certyfikat „Dobrze zaPROJEKTowanej szkoły”

Dla każdej szkoły biorącej udział w konkursie.



Tablica interaktywna oraz Certyfikat „Najlepiej zaPROJEKTowanej szkoły”

Dla szkoły, z której zostanie zgłoszonych najwięcej ciekawych projektów.



Miejsce na mapie „Dobrze zaPROJEKTowanej edukacji”

Dla każdej szkoły biorącej udział w konkursie.



Certyfikat „PROJEKTant edukacji”

Dla każdego nauczyciela biorącego udział w konkursie.



Dyplomy

Dla wszystkich laureatów konkursu.

Kalendarium konkursu



Zgłoszenie pomysłu
do konkursu



Głosowanie
internautów



Obrady komisji
konkursowej



Ogłoszenie wyników na
www.projektzklasa.pl

WIĘCEJ INFORMACJI NA WWW.PROJEKTZKLASA.PL



Napisz: kontakt@projektzklasa.pl

Zadzwoń: 801 88 10 10

**nowa
era**